

Eksperimentinio darbo apmokėjimo modelis. Kaip jis veiks?

2017 02 07

Kauno r. Garliavos Adomo Mitkaus mokyklos direktorė
Valė Urbelienė

Kada prasidėjo eksperimentas?

2007 m. liepos 17 d. Švietimo ir mokslo ministro įsakymas Nr. ISAK-1462 „Dėl eksperimentinio etatinio mokytojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Jame dalyvavo 12 pilotinių mokyklų.

Kauno rajone pagal eksperimentinio mokytojų darbo apmokėjimo aprašą* dirbo 3 mokyklos

- Mastaičių pagrindinė (apie 250 mokinių)
- Jonučių vidurinė (apie 1500 mokinių)
- Akademijos Ugnės Karvelis gimnazija (apie 1030 mokinių)

* LR ŠMM įsakymas „Dėl eksperimentinio mokytojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2009 m. rugpjūčio 21 d. Nr. ISAK-1737.

Per tą laiką įvyko mokyklų intensyvūs reorganizaciniai ir administraciniai pokyčiai

- 2014 m. rugsėjo 1 d. Mastaičių pagrindinė mokykla buvo prijungta prie Garliavos A. Mitkaus pagrindinės mokyklos, o Jonučių vidurinė mokykla reorganizuota į Jonučių progimnaziją ir Jonučių gimnaziją.
- Keitėsi visų mokyklų direktoriai.
- 40 proc. keitėsi 2 ir 3 lygmens mokyklų vadovai.

Visi minėti pokyčiai neigiamai neįtakojo mokytojų darbo apmokėjimo tvarkos

1. Reorganizuojamos Garliavos Adomo Mitkaus mokytojai reorganizacijos metu po tvarkos aprašo pristatymo priėmė eksperimentinio apmokėjimo tvarką kaip palankesnę mokytojams.
2. Nauji mokyklų vadovai eksperimentinio apmokėjimo tvarką priėmė kaip paprastesnę ir lankstesnę, daugiau suteikiančią savarankiškumo ir atsakomybės.
3. Per tą laiką apmokėjimo tvarka buvo pritaikyta prie kiekvienos mokyklos galimybių ir kultūros.

Kuo mokytojams patrauklesnis pasirodė eksperimentinis darbo apmokėjimo tvarkos aprašas?

1. Mokytojai įsitikino, kad tarifinio atlygio koeficientai apie 15 proc. realiai buvo didesni už tuo metu nustatytus tarifinės darbo apmokėjimo tvarkos koeficientus.
2. Eksperimentinio apmokėjimo tvarkoje visi įžvelgė etatinio mokytojų darbo apmokėjimo užuomazgas.

ŠMM užsakymu 2008 m. organizuotos apklausos eksperimentinių ir kontrolinių mokyklų 34 proc. mokytojų atsakė, kad „**modelis nesvarbu, svarbu didesnis atlyginimas**“.

Mokytojų krūvį sudare kontaktinių ir nekontaktinių valandų suma, sutartinai pavadinta pedagoginėmis valandomis

Kontaktinės valandos	Nekontaktinės valandos	Pedagoginės valandos	Kontaktinių ir nekontaktinių valandų procentinis santykis
24 – 27	12 – 9	36	71 ir 29
18 – 23	12 – 7	30	68 ir 32
14 – 17	9 – 6	23	67 ir 33
9 – 13	8 – 4	17	65 ir 35
5 – 8	6 – 3	11	59 ir 41

Kontaktinės valandos

Tai laikas, per kurį mokytojas dirba su mokiniais (pamokos, neformalus švietimas).

Nuo jų skaičiaus skaičiuojamas mokytojo tarifinis atlygis.

Nekontaktinės valandos

Tai laikas, skirtas **mokytojo pareigoms**, numatytoms mokytojo pareigybės apraše:

- ruošimasis pamokoms,
- darbų planavimas, metodinė veikla, budėjimas mokykloje,
- dalyvavimas mokyklos įsivertinime, pasitarimuose, posėdžiuose, susirinkimuose, renginiuose, savivaldoje,
- baigiamųjų darbų ir standartizuotų testų vertinimas.

Visos šios veiklos buvo įskaičiuotos į tarifinio atlygio koeficientą.

Už kitas mokytojo veiklas buvo mokami priedai

1. Už vadovavimą klasei 1,3 – 4,4 bazinės mėnesinės algos (tai sudarė 2,5 – 5 kontaktines val.).
2. Gimnazijų 1 – 4 klasių mokytojams 3 – 16 proc. tarifinio atlygio.
3. Už mokinių darbų tikrinimą 2 – 13 proc. tarifinio atlygio.
4. Už vadovavimą bendrabučiui, dirbtuvėms ir kitus darbus, nenumatytus mokytojo pareigybės apraše, – iki 17 proc. tarifinio atlygio.
5. Už specialiųjų poreikių vaikų integravimą nuo 4 – 16 proc. tarifinio atlygio.

Tai sudarė nuo 10 iki 30 proc. mokytojo darbo užmokesčio.

Mes ją vadinome kintamąja dalimi.

Kiti darbai, nenumatyti mokytojo pareigybės apraše

1. Projektų ir renginių inicijavimas, rengimas ir vykdymas.
2. Darbas įvairiose darbo grupėse, vadovavimas joms.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

Dėl jų mokyklos bendruomenė turi apsispręsti pati.

Vėliau supratome, kad jas sėkmingai galima panaudoti mokyklos strateginiams uždaviniams įgyvendinti.

Dėl ko mokyklos **vadovas turi susitarti** su darbuotojų atstovais ?

1. Dėl tarifinio atlygio koeficiento.
2. Dėl darbų, kurie įeina į nekontaktinių valandų laiką.
3. Dėl atlygio už mokinių darbų tikrinimą ir pačių dalykų, už kuriuos jis mokamas.
4. Dėl atlygio už vadovavimą klasei.
5. Dėl atlygio už vadovavimą bendrabučiui, dirbtuvėms ir kitiems darbams, nenumatytiems mokytojo pareigybės apraše.
6. Dėl atlygio už darbą gimnazijos klasėse.
7. Dėl atlygio už darbą su specialiujų poreikių vaikais.

Neišvengiamai būtina susitarimų kultūra

Mokytojai turi būti supažindinami:

- su mokyklos finansinėmis galimybėmis,
- koks finansavimas gautas,
- kiek privalome lėšų skirti mokymo priemonėms, kvalifikacijai, pažintinei veiklai ir kitoms veikloms pagal krepšelio metodiką,
- kiek turime „tuščių vietų“ ir kaip jos įtakoja finansines mokyklos galimybes.

Visa tai yra svarbu žinoti visiems bendruomenės nariams kasmet atnaujinant susitarimus dėl koeficientų ir priedų dydžio nustatymo.

Mokytojų DU vidurkis pagal eksperimentinio ir tarifinio apmokėjimo tvarkos aprašus

Kontaktinės valandos	Pagal eksperimentinį	Pagal tarifinį
19 – 21 Metod.	981 (Kintamoji d. 24 – 30 proc.)	840
18 Vyr. mokyt.	835 (Kintamoji d. 23 – 29 proc.)	684
14 – 16 Metod.	657 (Kintamoji d. 10 – 23 proc.)	583